

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok II

Łódź, piątek 2 sierpnia 1946 r.

Nr 210 (397)

Z konferencji pokojowej w Paryżu

Narody zgodnie potępiają faszystów i agresję

choć istnieją rozbieżności co do procedury obrad

Każde zagadnienie, związane z traktatami pokojowymi, będzie przedyskutowane

Niefortunny wniosek Holandii

PARYŻ, 1. 8. (PAP). — Na czwartkowym posiedzeniu komisji regulaminowej w dyskusji pierwszy zabrał głos delegat grecki Thamas Achides, zgłaszając poprawkę do art. 1, który określa ogólne zadania Konferencji. Poprawka ta zmierza do tego, aby każdy z uczestników Konferencji miał prawo poruszyć również zagadnienie, nieprzewidziane procedurą.

Rzecznik Jugosławii uznał poprawkę grecką za niemożliwą do przyjęcia, utworzyłaby ona bowiem pole do dyskusji nad sprawami, do których poszczególni delegaci nie zostali powołani i nie zostali przygotowani.

Przeciwko przyjęciu poprawki greckiej wystąpił również delegat Ukrainy Manuilski. Poprawka ta natomiast spotkała się z uznaniem delegata australijskiego Ewatta. Radziecki m. spr. zagr. Molotow w zasadzie popiera poprawkę grecką, zaznaczając jednak, że została ona spowodowana przez nieporozumienie. Każda delegacja ma przecież prawo podczas dyskusji nad traktatami pokojowymi poruszać wszelkie zagadnienia pokrewne. Minister Molotow zaproponował do art. 1 zamiast poprawki greckiej, następującą zmianę: „Konferencja może wnieść na porządek dzienny na życzenie jednego lub więcej delegatów każde zagadnienie, związane z traktatami pokojowymi”. Poprawka ministra Molotowa została przyjęta bez zastrzeżeń. Zaaprobował ją również delegat australijski Ewatt.

Komisja przeszła następnie do dyskusji nad art. 3, który dotyczy składu i kompetencji różnych komisji.

Delegat holenderski zgłosił poprawkę, która przewiduje, że przewodniczącym konferencji ma być Francuz, co obalibyby zalecenia projektu przewidujące, że konferencja będzie przewodniczył kolejno każdy z przedstawicieli Wielkiej Piątki, następnie zaś, aby we wszystkich komisjach uczestniczyli przedstawiciele

21 państw.

W głosowaniu wniosek holenderski został odrzucony 11 głosami przeciwko 9 przy jednym wstrzymującym się od głosowania. Za wnioskiem głosowali: Australia, Belgia, Brazylia, Kanada, Abisynia, Grecja, Holandia, Afryka Południowa, Chiny, przeciwko wnioskowi: Białoruś, Francja, Wielka Brytania, Indie, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Czechosłowacja, Ukraina, ZSRR i Jugosławia.

Jugosławia potępia zbrodnie i zaleca sprawiedliwe traktowanie wszystkich narodów

PARYŻ, 1. 8. (PAP). — Na czwartkowym posiedzeniu popołudniowym konferencji pokojowej pierwszy zabrał głos holenderski delegat, który przyznając, że wielkie mocarstwa powinny zajmować specjalne miejsce w rodzinie narodów oświadczył, że Holendrzy przeciwstawiają się tendencjom do uzurpowania sobie „monopolu mądrości” w dziedzinie międzynarodowej i narzucania swej woli innym.

Uważa on, że zasada równości nie znalazła dostatecznego wyrazu w organizacji obecnej konferencji. Delegacja holenderska ma w szczególności poważne zastrzeżenia odnośnie przepisów proceduralnych, które ograniczają udział poszczególnych państw w pewnych komisjach. Jego zdaniem, wszystkie zaproszone państwa powinny uczestniczyć we wszystkich komisjach na zasadzie absolutnej równości.

Delegat jugosłowiański, minister spraw zagranicznych Kardell podkreślił, że konferencja pokojowa nie powinna się powodować duchem zemsty, musi jednak zadać decydujący głos duchowi agresji, by zao-

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

W kuluarach padną rozstrzygnięcia

Wrażenia z sali obrad w Pałacu Luksemburskim w Paryżu

PARYŻ, 1. 8. (PAP). W raporcie z miejsca obrad konferencji pokojowej specjalny korespondent PAP w Paryżu informuje:

W operze paryskiej

PARYŻ, 1. 8. (PAP) — 3 tysiące osób prawie ze wszystkich stron świata zapełniło widowieństwo Opery Paryskiej we środę na przedstawieniu baletu, urządzonym przez rząd francuski dla delegacji na konferencję pokojową i członków korpusu dyplomatycznego.

W przerwach 200 osób z pośród najznakomitszych gości przyjmowanych było w bufecie przez premiera Francji Georges Bidault.

W pysznym półkołu dawnego Senatu, pełnym kunsztownych sztukaterii i złocen, zasiadły delegacje 21 narodów. W trzecim rzędzie pośrodku sali, obok holenderskiej zasiadła delegacja polska.

Pierwsze posiedzenie plenarne wypełniają powitalne przemówienia szefów delegacji. Sala jest udźwiękowiona i każde przemówienie wygłoszone w jednym z trzech oficjalnych języków konferencji: francuskim, angielskim i rosyjskim, tłumaczone jest na dwa pozostałe; nie skróci to niewątpliwie trwania obrad.

W dniu otwarcia konferencji, trybuny prasowe były tak nabite, że niesposób było ani od-

dychać, ani siedzieć. Na 1200 dziennikarzy, którzy zjechali się do Paryża z różnych stron świata, tylko 300 szczęśliwców otrzymało karty na trybuny, ale i ta liczba przekroczyła pojemność balkonów Pałacu Luksemburskiego.

Wszyscy są zgodni, że istotnym terenem, gdzie będą przygotowywać się wielkie rozstrzygnięcia, będzie nie sala konferencyjna, ale jej kuluary. Na parterze mieści się obok baru, wielka sala dziennikarska, w liczbie stolików, należących do poszczególnych narodowości, znajduje się też stół polski, przy którym kilkunastu naszych dziennikarzy przygotowuje na zmianę depesze, artykuły i notatki

W drugą rocznicę Powstania

Warszawa okryta żałobą

złożyła hołd

BOHATEROM

WARSZAWA, 1. 8. (PAP) — W drugą rocznicę powstania warszawskiego wczesnym rankiem samodzielny batalion komendy miasta oraz przedstawiciele Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację z opaskami AK i AL na ramionach zaciągnęli warty honorowe na wszystkich miejscach straceń na ulicach stolicy.

Mury noszące ślady publicznych egzekucji udekorowano flagami o barwach narodowych. Miejsca straceń tonęły w powodzi kwiatów, składanych przez rodziny poległych bohaterów, partie polityczne i organizacje społeczne oraz mieszkańców Stolicy.

Na miejscach poświęconych krwi męczenników płonęły świece i znicze. Na grobie dowódców AL, na Krakowskim Przedmieściu złożyła wieniec delegacja Rady Narodowej m. st. Warszawy.

We wszystkich kościołach na terenie Warszawy odbyły się w godzinach rannych uroczyste nabożeństwa żałobne. Na Powązkach, na cmentarzu wojskowym, wielotysięczne rzesze złożyły hołd obrońcom Warszawy. Wokół udekorowanego barwami narodowymi Mauzoleum, ustawiły się poczty sztandarowe partii politycznych, organizacji młodzieżowych, związków zawodowych i organizacji społecznych.

Przed ołtarzem zajęła miejsce kompania honorowa W. P. wraz z orkiestrą. O godz. 10-ej rozpoczęła się uroczysta msza św. żałobna, odprawiona przy ołtarzu połowym. Mszę św. celebrował ks. plk. Warchałowski. W czasie mszy św. przygrywała orkiestra M. O. kompanii honorowej. Po nabożeństwie okolicznościowe kazanie wygłosił zastępca dziekana generalnego W. P. ks. ppłk. Pyszkowski, podkreślając doniosłość szlachetnego, a tak tragicznego trywu bohaterskiej Stolicy w wal-

ce z hitlerowskim zaborcą o wolność narodu polskiego. Ks. ppłk. Pyszkowski stwierdził, że ofiara życia młodzieży polskiej, kobiet i dzieci, poległych w walce i pod gruzami Stolicy, których liczba sięga ćwierć miliona osób, nie pójdzie na marne, będzie zawsze nam świecić przykładem w dalszej pracy nad odbudową ojczyzny.

Minutą ciszy i trzykrotną salwą kompanii honorowej uczczono pamięć bohaterów, poległych w tragicznych dniach powstania.

Przy dźwiękach marsza żałobnego delegacje partii politycznych i organizacji społecznych złożyły następnie setki wieńców na płycie grobowca w mauzoleum, poczym udali się do kwatery grobów członków Armii Ludowej, gdzie pod pomnikiem poległych bohaterów również złożono liczne wieńce.

Uroczystości przeniesione zostały z kolei do kwatery grobów członków Armii Krajowej, gdzie odbyło się odsłonięcie i poświęcenie pomnika żołnierzy, poległych w walce o wolność.

Po poświęceniu pomnika kompania honorowa oddała trzykrotną salwę. Na tym uroczystości żałobne na wojskowym cmentarzu powązkowskim zostały zakończone.

Ludność Warszawy pozostaje jeszcze długo wśród grobów bohaterów powstania, oddając hołd ich pamięci i czcąc nieporównane bohaterstwo ludu stolicy.

W godzinach popołudniowych na Czerniakowie odbyła się uroczystość ku uczczeniu bohaterstwa ludu Warszawy w powstaniu warszawskim.

Uroczystość rozpoczęła się odegraniem hymnu narodowego, poczym z mównicy przemówił mjr. Netzer, — AK mjr. Paszkowski — AL mjr. Olechowicz — w imieniu Wojska Polskiego oraz prezes Rady Narodowej m. st. Warszawy ob. Stanisław Sankowski.

Uroczysta akademii

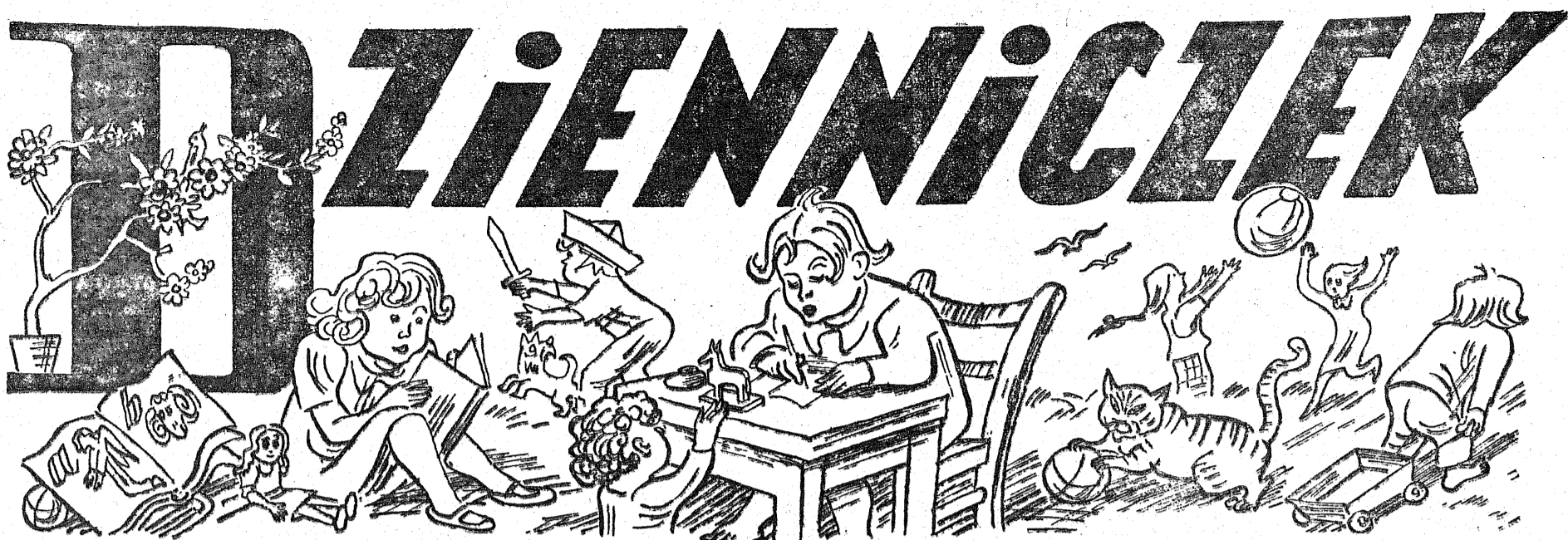
WARSZAWA, 1. 8. (PAP). — Wielka sala posiedzeń Krajowej Rady Narodowej wypełniła się po brzegi ludnością Warszawy, która przybyła, by wziąć udział w uroczystej akademii dla uczczenia drugiej rocznicy, wybuchu powstania.

Po odegraniu przez orkiestrę symfoniczną Filharmonii Warszawskiej hymnu narodowego głos zabiera komendant główny M. O. gen. Witold, który wzywa do uczczenia minutą ci-

(Dalszy ciąg na stronie 2-ej)

Gdy wielcy ludzie byli mali

Działo się to we Włoszech, w mieście Bolonii. Uczniowie szóstej klasy, korzystając z przerwy, wesoło rozmawiali, lub siedząc w ławkach przeglądali notatki, by lepiej przygotować się na następną lekcję. Niektórzy przyłączyli się do stojącej w kącie grupy młodzieży, gdzie rosły, o ciemnej cerze chłopiec z zapalem coś tłumaczył zebranych koło niego kolegów. Ci kiwali niedowierzająco głowami i uśmiechali się z lekceważeniem, mówiąc:

— Guglielmo, przecież to niemożliwe, by usłyszeć głos ludzi od dalonych o dziesiątki a może setki kilometrów i to przez aparat bez drutu.

Chłopiec, który miał na imię Guglielmo, zafrasował się na chwilę. — Wszystko jest możliwe — powiedział — gdyby zapobiec rozprzestrzenianiu się fal odkrytych przez Maxwella a nazwanych falami radiowymi i zbudować dwa aparaty, nadawczy i odbiorczy, wtedy... Poczuł raptem na sobie ciosy przenikliwy wzrok. Umilkł i podnosząc głowę, uchwycił zamysłone spojrzenie starego profesora fizyki. Stał on niezauważony, od paru minut uważnie przysłuchując się rozmowie swych uczniów. Teraz zbliżył się do gromadki i położył dłoń na ciemnych włosach małego Guglielmo Marconi. Uśmiechnął się przyjaźnie do wystraszzonego chłopca, mówiąc:

— Zagadnienie, które cię interesuje, nie jest nowe, a nad rozwiązaniem jego męczą się w naukowych pracowniach umysły najwybitniejszych uczonych. I ja, w zakresie swych możliwości interesuję się i badam własności magnesu i fal świetlnych. Wypisuję długie szeregi cyfr, rysuję wykresy i robię zawiłe wyliczenia z nadzieją, że znajdzie się człowiek, który potrafi wysunąć z tych badań praktyczne wnioski. Praca jego, jak praca wszystkich uczonych, będzie ciężka i pełna mozolnego wysiłku, będzie pracą wymagającą poświęcenia własnego życia dla udoskonalenia życia bliźnich. Do pracy naukowej garną się przede wszystkim ludzie szlachetni, którzy za cel mają nie zdobycie odznaczeń czy orderów, lecz dobro ludzkości. I na tym polega ich wielkość... Stary profesor umilkł. Popa-

trazył chwilę na pobladołą twarz chłopca.

Guglielmo Marconi myślał. Myślał o wielkości, za którą kryje się trud i poświęcenie. Kto wie co postanowił wtedy dalecejący umysł chłopca?

Guglielmo tego dnia przyszedł do pracowni starego nauczyciela, prosząc o objaśnienie pewnych niezrozumiałych dlań zjawisk fizycznych. Przyszedł również i dnia następnego, by potem już codziennie wszystkie wolne chwile spędzać na rozmowach i obserwacjach. Guglielmo rozumiał, że podstawa wszelkich badań musi być wiedza. I dlatego pracował wytrwale i bez wytchnienia, studiując fizykę i badając fale radiowe, zwane naukowo falami elektromagnetycznymi.

A w jakimś czasie potem w willi państwa Marconich zaczęły się dziać niesamowite rzeczy. Stara

zabobonna kucharka wymówiła służbę, twierdząc, że w domu panują jakieś nieczyste duchy. I nikt się nie dziwił... Do oto Guglielmo całymi dniami dalał majstrować jakieś dziwaczne aparaty, aż dopiął celu. Dzwonek umieszczony na parterze dawał, gdy przyciśnięto guzik na trzecim piętrze, choć nie łączyły ich żadne druty! Tak powstała pierwsza „transmisja“ na świecie, która była początkiem radiofonii. W roku 1909 Guglielmo Marconi otrzymuje nagrodę Nobla za zasługi położone na polu fizyki. Nagroda Nobla przeznaczona jest dla najwybitniejszych uczonych świata. Marconi wciąż doskonalił swój wynalazek, aż powstał pierwszy radłoślownik, który umożliwił słuchanie muzyki i głosu ludzkiego z dalekich miast i krajów. Radio rozpoczyna swój awywiejski pochod... J. K.

JAN CZARNY

O tym jak stolarza Franka meble pchnęły do jeziora

W małej chatce, nad jeziorem, Stolarz żył, Niedbalski Florek.

Stół Niedbalski zrobił tak, że mu jednej nogi brak.

Krzeseł Florek tak sporządził, że upada, ten, kto siadzie.

Szafę sklecił, że szuflada, Na podłogę wciąż wypada.

— Dorób nogę! — mówi stół, Pocios drzewo na maie pul?

— I mnie popraw?... — krzyczy krzesło Tyle przecież czasu przeszło.

— Przybij listwy — szafa prosi, Na czym mam szufladę nosić?

Florek nadal jest niedbaly, Meble stoja, tak jak stały.

Zbuntowały się przedmioty: Wolne żarty, Florku złoty! —

Cap go za frak, z domku fora — I wrzuciły do jeziora.

Stoi Florek w nim po szyję I ze skruczą w pierś się bije:

— Zreperuję zaraz wszystko, Tylko zmieńcie mi nazwisko!

FRANCISZEK MORAWSKI

Latarnia i świeca

Niechaj się każdy wprzód dobrze ocenia.

Nieeli plochy zamysł go ogarnie.

Zachciało się raz świeczce większego unaczenia

Zbrzydala sobie latarnię.

— Ja mam — rzecz — a mym światłem, tak czytym, tak jasnym

Zawsze siedzieć w tym lochu tak brudnym i ciastym?

Kto zrodzony do kąta, niechaj siedzi w kącie.

Ja chcę sobie na większym jaśnieć horyzoncie;

Fortuna śmiałym sprzyja! mogę zmienić postać;

Mogę gwiazdą, księżycem, mogę słońcem zostać! —

Gdy wiem się od latarki otworzyły drzwi;

Ledwie pierwszy wiatr dmuchnął, już nie było świeczki.

Tak niejeden, co w domu mógł żyć użytecznie,

Pnie się na wielki urząd, chce znaczyć koniecznie;

Lecz, gdy stanie na szczycie, jak ta świeczka właśnie.

Za pierwszą przeciwnością chwileje się i gaśnie.

FRANCISZEK MORAWSKI

Gęsi

Ni stąd ni zowąd nagle zdjęte trwoga,
Gęsi pod bliskim zerwały się lasem
I wielką przez wieś uciekając drogą,
Z strasnym leciały hala sem.

— Cóż to za głupstwo z takim wrzaskiem wpadać? —
Tak zlekoty kogut z wzniołej woła tyki —
Nikt was nie myśli ni gonić, ni zjadać,
Po co więc, po co te krzyki?

— Alboż my wiemy, co się dzieje z nami? —
Tak rzecz jedna pędząca w odwodzie —
My tylko lecim za tymi gęśmi mi,
Które tam krzyczą na prz odzie.

Wesoły kącik

Nauczytel tłumaczy dzieciom, że nie ma ani większej, ani mniejszej połowy, że można mówić: większa, albo mniejsza część, a połowy są zawsze równe. Dzieci jednak bardzo halasują, nie zwracając uwagi na jego słowa.

W pewnym momencie nauczyciel, zdenerwowany gwarem w klasie, krzyczy:

— Cóż to jest, czemu większa połowa klasy nie uważa w czasie lekcji!

Mamusia, dając jabłka siedmiolet niemu Jasiowi mówi:

— Jasiu, masz dziesięć jabłek, podziel się nimi z Zosią. Ile jej dasz?

— Trzy.

— Dlaczego tylko trzy?

— Bo Zosia ma tylko trzy tatka, a ja siedem.

Hanezka, będąc z mamusią u rzemieślnika w sklepie mówi:

— Mamusiu, ten stół musiał być bardzo malutki?

— Jaki stół?

— Ten, którego ta cienka stnina leży na ladzie.

Od Redakcji

Nagrody za rebus lub krzyżówkę są do odebrania w Redakcji „Dzienniczka“ Piotrkowska 96 we wtorek od godz. 15—17.

Gęsi mogą być bohaterkami

Rodzice małej Kasi mieli gospodarstwo we wsi niedaleko Łodzi. Była tam chata, kawał gruntu, ogród warzywny i nieduży, ale starannie utrzymany sad z drzewami owocowymi. Ojciec Kasi uprawiał pole, matka miała pod opieką dom i ogrody, dziewczynka zaś podjęła się pilnowania drobiu. I wszystko szło ładnie dopóki pewnego dnia rodzice Kasi nie otrzymali wiadomości, że muszą w pilnej sprawie wyjechać na jeden dzień do Łodzi.

Wczesnym rankiem wsiedli na wóz i matka powiedziała do dziewczynki.

Wrócimy przed wieczorem. Jedzenie ci przygotowałam. Kasza stoi w piecu, kwaśne mleko i chleb w spiżarni. Możesz sobie narwać owoców, ale nie jedz ich za dużo, żebyś się nie rozchorowała. Pilnuj też domu, żeby się ktoś obcy nie zakradł, a w razie czego jakbyś sobie nie mogła dać rady, błęgnij do sąsiadki i proś o pomoc.

Kasia pomyślała, że niepotrzebnie matka o tym mówi, bo ona bez żadnej pomocy potrafi sobie poradzić. Ale nie odezwała się ani słowem, tylko pocałowała matkę w rękę i zamknęła bramę za odjeżdżającym się wozem.

Do południa wszystko było dobrze. Kasia napiła krowę, nakarmiła prosięta i kury, zamiotła łabę i — nie wiedziała co ma robić dalej. Z nudów więc postanowiła wypędzić gęsi na spacer. Ułamała witekę i pokrzykując „a sio, a sio!” pognęła swoje pięć gąsek na murawę, rozciągającą się koło warzywnika. Mijając zagony kapusty, posłyszała w nich szmer. Były to króliki, które dorwały się do swego ulubionego przysmaku i chrupały soczyste, zielone liście, czyniąc wielkie spustoszenie wśród grządek.

— A wy wstrętne kłapouchy! — wrzasnęła oburzona dziewczynka i pobiegła między kapuściane głowy, machając groźnie różgą. Ale króliki nie czekały na karę. Położywszy uszy po sobie, szybko mi susami zmykały na podwórko. Kasia zamknęła je w składziku i już chciała powrócić do swoich gęsi, gdy nowe dźwięki zwróciły jej uwagę. Tym razem był to trzask gałęzi w sadzie.

Minąwszy furkę, która do niego prowadziła, Kasia załamała

repcę. Czterech chłopców, którzy przyjechali na letnisko do sąsiadów, dorwało się do drzewek owocowych. Przystawiając sobie drabinki, mali rabusie zrywali najpiękniejsze wianle, które mama Kasi otaczała specjalną opieką, pragnąc usmażyć z nich konfitury na zimę.

— Co wy tam robicie! Idźcie sobie! Wyoście się w tej chwili! — krzyczała dziewczynka z oczami pełnymi łez.

Chłopcy zeszli wprowadzić z drabinki, ale nie mieli zamiaru uciekać. Przeciwnie, zbliżyli się do Kasi z minami, nie wróżącymi nic dobrego.

— A ty czego wrzeszczysz? — zapytał najstarszy. — Twoje wianle?

— Moje!

— Wcale nie twoje, bo ich nie sadziłaś.

— Ale mój tatuś sadził.

— No to niech twój ojciec tu

przyjdzie! — śmiali się, wiedząc dobrze, że dziewczynka jest sama w domu.

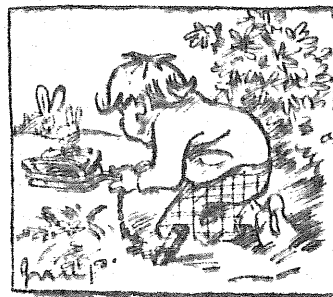
Nie była jednak sama, bo w tej chwili nadciągnęły szeregiem opuszczone gęsi, które stęknęły się za swoją opiekunką. Widząc obcych w ogrodzie, ptaki wyciągnęły długie szyje, zasyczały groźnie i ruszyły do ataku.

„Bohaterzy” z miasta nie przygotowani byli na taki obrót sprawy. Gdy mocne dzioby uszczypnęły jednego i drugiego w tyłek, chłopcy zrejetrowali w popłochu.

Gdyby Kasia uczyła się historii, wiedziałaby, że przed wielu laty gęsi ocaliły miasto Raym. Ponieważ była jednak tylko mała, większą dziewczynką, która nie znała jeszcze nawet liter, porównanie tamtych dzielnych ptaków do jej wychowanka nie przyszło jej na myśl. Niemniej odczuwała głęboką wdzięczność wobec gąsek i użucie to objawiła w ten sposób, że poczęstowała je chlebem i kaszą z własnego obładu. Poczęstunek ten był mile przyjęty.

R.

Przygody Marka

Mark ma na króla chrapkę. Więc zakłada nań pułapkę.

Potem w trawie sobie siada. Leczą w pułapkę nic nie wpada.

Mark pyta: co się stało, Czy sprężynka tu nie działa?

Cheąc pułapkę zreperować Sam paluchy w nią wpakował.

STEFAN DURMAJ

Pociąg

Pędzi pociąg — pach! pach!

Szyny jęczą — ach! ach!

Tłoki wała — uff! uff!

Syczą para — puff! puff!

Mała stacja:

poła.

łasy —

duża stacja:

ludzi mas!

Rzeki,

mosty,

miasta,

góry

a po bokach

wiosek sznury.

Czy w południe,

czy w noc czarną,

zimą,

latem,

porą skworną,

sadziszany,

zadymiony,

jedzie pociąg

umęczony...

Tylko para — puff!...

Tylko tłoki — uff!...

Szyny jęczą — ach!...

Sunie pociąg — pach!...

pach...

Rebus

u 100 i ewicz

